

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 27 stycznia 2010 r.

LPO-410-45-04/09

P/09/112

Pan Lech Janicki

Starosta Ostrzeszowski

Na podstawie art. 2 ust. 2 *ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Ostrzeszowie (dalej „*Starostwo*”) kontrolę w zakresie zapewnienia społeczeństwu udziału w postępowaniach dotyczących ochrony środowiska. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 22 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 *ustawy o NIK* – przekazuje Panu Staroście niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania *Starostwa* w zakresie będącym przedmiotem kontroli, co niżej uzasadniono.

1. „Program ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami dla powiatu ostrzeszowskiego” uchwalony został przez radę powiatu 10 lutego 2004 r. (uchwała nr XVI/88/04). Aktualizacja zaś tego programu („*Aktualizacja*”) uchwalona została w dniu 22 maja 2009 r. (uchwała nr XXXI/174/09). W art. 14 ust. 14 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach* (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 ze zm.) określono, że plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata, tym samym organ powiatu nie wypełnił tej dyspozycji.

Informacja o projekcie *Aktualizacji*, podana do publicznej wiadomości w formie ogłoszenia, zawierała dane o przystąpieniu do opracowywania projektu dokumentu i o jego przedmiocie, o możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o możliwości składania uwag i wniosków. Wskazano jednocześnie dwudziestojednodniowy termin ich składania. Nieprawidłowością było nie wskazanie sposobu i miejsca składania uwag i wniosków oraz organu właściwego do

ich rozpatrzenia. W publicznie dostępnym wykazie (na stronie internetowej *Starostwa*) brakowało ponadto informacji o możliwościach zapoznania się z dokumentacją sprawy, o możliwości składania uwag i wniosków oraz o terminie ich składania. Tym samym w obu przypadkach naruszono przepis art. 39 i art. 40 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.), dalej nazywanej *u_ooś*, co NIK ocenia negatywnie.

W publicznie dostępnym wykazie informacje dotyczące projektu *Aktualizacji* zamieszczono w formularzu „D” zamiast w formularzu „C”, co było niezgodne z postanowieniem *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wzoru publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie* (Dz. U. Nr 120, poz. 827).

Natomiast NIK pozytywnie ocenia uzyskanie na potrzeby *Aktualizacji* opinii określonych w art. 17 ust. 2 pkt 2 *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.), dalej nazywanej „*u_Poś*”, a także w art. 14 ust. 7 pkt 3 *ustawy o odpadach*.

NIK negatywnie ocenia brak w uzasadnieniu uchwały rady powiatu nr XXXI/174/09 informacji o udziale społeczeństwa w postępowaniu, wymaganej dyspozycją art. 42 pkt 2 *u_ooś*, a także brak podsumowania (zawierającego m. in. informacje o zakresie uwzględnienia prognozy oddziaływania na środowisko, opinii właściwych organów i t. d.), wymaganego dyspozycją art. 55 ust. 3 tej ustawy.

2. Spośród 10 decyzji dotyczących pozwoleń zintegrowanych, a więc związanych z postępowaniami wymagających udziału społeczeństwa, a wydanych w okresie objętym kontrolą, 9 wydano na podstawie *u_Poś*, a 1 w oparciu o *u_ooś*.

Nierzetelnością było zamieszczanie w publicznie dostępnym wykazie informacji o wnioskach (formularz „A”) po upływie wielu dni od ich złożenia, a mianowicie – podając w kolejności wpływu wniosków – po 315, 110, 11, 13, 25, 35, 33, 72, 244, 97 dniach. W trzech przypadkach informacje o wnioskach zamieszczono po wydaniu decyzji, tym samym uniemożliwiając udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji dotyczących środowiska w rozumieniu *u_Poś* oraz *u_ooś*. W jednym przypadku zaś decyzję wydano po upływie piętnastu dni licząc od dnia zamieszczenia informacji w publicznie dostępnym wykazie, nie zachowując dwudziestojednodniowego terminu na składanie uwag i wniosków i naruszając w ten sposób obowiązujący wówczas przepis art. 32 ust. 1 pkt 1 *u_Poś*.

Nierzetelnym było spóźnione informowanie o wydaniu 4 decyzji w sprawie pozwoleń zintegrowanych, wydanych na podstawie *u_Poś*. W publicznie dostępnym wykazie informacje te zamieszczono po 104, 14, 14, 58 dniach od daty ich wystawienia. W pozostałych 5 przypadkach informacji takich we wskazanym wykazie nie zamieszczono, naruszając w ten sposób przepis art. 19 ust. 6 *u_Poś*.

W przypadku decyzji wydanej na podstawie *u_oos*, nie zamieszczono w publicznie dostępnym wykazie stosownej informacji, czym naruszono dyspozycję art. 38 *u_oos*.

Kolejnym świadectwem niestaranności prowadzenia publicznie dostępnego wykazu było trzykrotne zamieszczenie w formularzu „A” kart informacyjnych o tym samym wniosku w sprawie wydania pozwolenia zintegrowanego.

NIK zwraca uwagę na nierzetelne nadawanie numerów decyzjom w zakresie pozwoleń zintegrowanych (nieciągłość numeracji).

NIK pozytywnie ocenia przedkładanie projektów decyzji w sprawie pozwoleń zintegrowanych Wielkopolskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska, celem wydania opinii.

3. *Starostwo* nierzetelnie prowadziło publicznie dostępny wykaz. Oprócz nieprawidłowości wcześniej wskazanych, nierzetelnością było: [▪] zamieszczanie danych o zakresach przedmiotowych poszczególnych spraw nie mających faktycznie charakteru informacyjnego (n. p. w formularzu „A: „wniosek o zmianę decyzji nr OS 7623/02/04”, „wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego”), [▪] w przypadku 21 wniosków przyjętych w okresie od 11 lutego 2009 r. do 2 września 2009 r., opublikowanie danych o nich dopiero w dniu 16 listopada 2009 r. (NIK rozpoczęła czynności kontrolne 17 listopada 2009 r.), [▪] publikowanie danych w formularzu „A” po 200 albo więcej dniach od dnia wpłynięcia wniosków w 11 przypadkach spośród 54 spraw nie wymagających udziału społeczeństwa (w rozumieniu *u_Poś* oraz *u_oos*); w żadnym z tych przypadków opublikowanie formularza „A” nie nastąpiło krócej niż w 7 dniu po złożeniu wniosku, [▪] publikowanie danych w formularzu „B” po upływie od 1 dnia do 306 dni licząc od daty wydania decyzji albo postanowienia w sprawach nie wymagających udziału społeczeństwa, [▪] publikowanie danych w formularza „E” po upływie od 20 do 310 dni po dniu sporządzenia danego raportu, [▪] publikowanie danych w formularzu „G” po upływie od 3 do 242 dni licząc od daty wydania informacji o środowisku, [▪] publikowanie danych w formularzu „H” po upływie od 11 do 245 dni od dnia dokonania określonego zgłoszenia.

Istotną przyczyną tych nieprawidłowości było niewyznaczenie przez Pana Starostę osoby mającej zajmować się udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie, czym naruszył Pan przepis art. 10 *u_oos*.

Niedopełnieniem obowiązku ustawowego, wynikającego z dyspozycji art. 21 ust. 2 *u_oos*, było niezamieszczenie w publicznie dostępnym wykazie danych o 21 koncesjach wydanych przez Pana Starostę na mocy *ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. – Prawo geologiczne i górnicze* (Dz. U. z 2005 r. Nr 228, poz. 1947 ze zm.) oraz danych o 97 zezwoleniach na usunięcie drzew lub krzewów wydanych na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.).

4. W § 30 regulaminu organizacyjnego *Starostwa* określono zadania wydziału ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa, w tym m. in. zadanie opracowania planu gospodarki odpadami i sporządzenia programu ochrony środowiska. NIK zwraca uwagę na to, że zadania te nie miały jednak odzwierciedlenia w zakresach czynności pracowników wydziału.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) aktualizowanie planu gospodarki odpadami nie rzadziej niż co 4 lata,
- 2) podawanie do publicznej wiadomości danych określonych w art. 39 i 40 *u_oos*, w sposób umożliwiający udział społeczeństwa – w rozumieniu tej ustawy – w prowadzonych postępowaniach,
- 3) podawanie w uzasadnieniach dokumentów informacji o udziale społeczeństwa w postępowaniach oraz załączanie do przyjętych dokumentów pisemnych podsumowań zawierających m. in. informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski,
- 4) niezwłoczne zamieszczanie w publicznie dostępnym wykazie informacji o wnioskach w sprawie uzyskania decyzji oraz o decyzjach albo postanowieniach, stosownie do przepisów art. 21 ust. 2 *u_oos*,
- 5) zapewnienie społeczeństwu dwudziestojednodniowego terminu na wnoszenie uwag i wniosków, licząc od ukazania się ogłoszenia (ostatniego ogłoszenia, w przypadku korzystania z różnych publikatorów),
- 6) podawanie w uzasadnieniu decyzji w zakresie pozwoleń zintegrowanych informacji o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa,

- 7) dostosowanie zakresów czynności pracowników wydziału ochrony środowiska, rolnictwa i leśnictwa *Starostwa* do zadań określonych w regulaminie organizacyjnym,
- 8) wyznaczenie osoby, która będzie zajmować się udostępnianiem informacji o środowisku i jego ochronie.

NIK Delegatura w Poznaniu – na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK* – oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę, w terminie 21 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków lub o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.